

POT DOMOV

Tisto noč je bil četovodja Klinar čudovito razigran. Na vsem našem odseku fronte je vladal mir. Celo plazovi so nam prizanašali in nas niso motili s svojim hruščem.

V našem zaklonu, ki je bil zvrhan v živo skalo, nas je bilo kakih trideset ljudi. Cigan Bojo, belokrajinski rojak, je prido kradel že ves teden, da bi nam pripravil bolj vesele božične praznike. Zadnjega mrliča smo pokopali pred dobrimi tedni, na fronti je to že cela večnost, ki zabriše žalost in spomine.

Bojo je nekje našel tudi oguljen borov vrh, ki nam je v zaklonu nadomeščal božično drevesce. Loja za sveče nam ni manjkalo, za darila pa je postal Bojo. Bili so tu kosi prave in resnične slanice, zavitki marmelade, nekaj steklenic žganja in nekaj laških čutaric vina. Domovina iz zaledja je prispevala cigarete, ki so bile namenjene kdo ve kam, pa so po Bojovi zaslugi zašle k nam. Tako se je v zakajenem prostoru kmalu oglasila pesem. Če ni bil čisto božična, je bila vsaj fantovska. Sale so švigale križem kakor bliski in v prostoru, ki je bil posvečen najbolj okrutni smrti, se je razlegalo toliko smeja, kakor da so v njem našli zavetje prešerni svatje.

Četovodja Klinar je krilil z rokami:

"Fantje, kakor na ohceti smo nocoj in sam Bog nas je vesel, le moje Mine še manjka. Da ste jo poznali, take ni več pod milim nebom..."

Cigan Bojo je pokazal bele zobe:

"Kaj pa Katica v Logu in Maruša v Trenti? Klinar, Klinar, Bog se bo razjokal nad teboj! Kdo si je mislil, da si pustil ženo doma, ko si tako fantoval z nami!"

"Kaj se ustiš, koder ciganski, pij rajši na zdravje moje Mine, da te ne premaga žalost, ko si tako kisel! Kaj je meni do Kate in Maruše. Še obrnem se ne za takim babšetom, ki ne ve, kako in kaj je z nami. Moja Mina pa, o, to vam je ženska, ki je vedno z menoj. V jarku, na patrolji, v spopadu in na maršu, zmeraj je kraj mene in vendar doma varuje otroke in dom. Ko sem bil ono noč zunaj, saj veste, kako nam je trda predla, sem že mislil, da bo meni. Spredaj in z desne se je usulo na nas, da sam nisem vedel, kam naj streljam. Tedaj zaslišim čisto kraj sebe: "Sem-le se zlekni, Andrej!" Kakor otrok ubogam, saj je bil Minin glas! Bil pa je tudi skrajni čas. Komaj sem se zleknil za visoko skalo, se je tam, kjer sem bil še pravkar tičal, razpočila ročna granata."

Zagoreli, sajasti obrazi so za trenutek oživel. Nekdo je začel poravnati sveče na borovem vrhu, drugi je nastavljal zelenko na usta, Bojo pa je prigriznil, češ:

Moštvo infanterije je brodilo po vodi v Makin

Slika jasno kaže plamene, ki so jih povzročili napadi od strani ameriških mornariških čet 165. infanterije. Moštvo je brodilo po vodi, da je dospelo na Makin otok. Invazijo Makina se je izvedlo z veliko manjšimi izgubami življenja kot pa je zahtevala kampanja Tarawa.

"Kadar te spet pokliče Mina, vzemi še mene s seboj."

Kljub zbadljivemu naglasu se nisimo mogli smejeti. Dahnilo je nekaj tajinstvenega, nekaj zagonetnega k nam. Iz dima in saj so se izmotali domači kraji, tople kmečke sobe, kjer pri jaselcah drhtita oče in mati za sina, kjer žena objokuje moža in sklepajo otroci v ljubeči bojazni drobne roke v želji, da bi se vrnil oče, ki ga komaj še poznajo po obrazu. Tudi četovodja Klinar je obmolnil in si kakor v utrujenosti podprl glavo z dlanmi:

"Oh, ne, ne, ne, oh, naj ostaneva!" je nenadoma zaprosila božična pesem in napolnila ves zaklon z nepojmljivo nežnostjo. Sveče na boru so dogorevale in sence so begale po obrazih kakor usodne roke zagonetnih pošasti.

"Teja ne bi bili smeli peti," se je zdrznil Klinar. "Presveto in pretoplo je za ta kraj —"

"Pa poplakni!" mu je ponudil Bojo zelenko. "Kar pošteno nagni, da boš bolj živo videl svojo Mino!"

"Fant!" stisne zdajci Klinar pest in zaškriplje z zobmi, toda tovariši pomirijo pretečo roko, da se res oklene zelenke in jo nastavi na usta.

Potlej zamre beseda in smeh utihne. Klinar buli predse in molči. Nekje se vzdrami rohne-

nje, nemara je kamenje, nemara mina, ki z njo hoče kdo skruniti tišino svete noči.

Klinar prisluhne. Kakor da ga vleče nevidna sila, se izmota izmed nas in stopi iz zaklona.

"Ga že spet kliče njegova Mina!" pokaže Bojo svoje bele zobe. Preden pa kdo utegne reči karkoli, se strese ves zaklon in silen hrušč preseka ozračje. Puh nam je pogasil sveče, nekateri leže na tleh kakor mrtvi, drugi se v nemi grozi stiskajo k skalnatim stenam.

Sele polagoma se srca oprostijo groze in se udje razgibljuje. Bojo zleze iz zaklona.

"Klinar!"

Glasu ni od nikoder in Bojo se počasi razgleduje po snegu, češ: "Granata je udarila!"

Kakor omamljeni hitimo venkaj in iščemo. Klinarja ni, le njegovo skvečeno truplo moli iz kupa kamenja, ledu in prsti. Oči so široko odprte in stekleno strme v to tajinstveno sveto noč.

Zjutraj nas trese mraz. Saniteta je že odkopala mrliča in ga zanesla na varno. Nihče ne govori, nikomur se ne ljubi niti prestopiti, tako nas boli ta nenadni odhod. Popoldne pa je planil k nam Bojo, ki je bil šel h kompaniji:

"Telegram, fantje, telegram!"

"Za koga?"

"Za Klinarja. Žena mu je umrla."

Molče smo sklonili glave in mislili na tovariša, ki ga je bila poklicala žena.

Jugoslovanska edinica v rdeči armadi

Po poročilu United Pressa, datiranem 13. marca, je bila v Moskvi opremljena za akcijo prva edinica jugoslovanskih prostovoljcev, ki se bo v vrstah rdeče armade borila za poraz Nemčije in osvoboditev Jugoslavije.

Omenjena vojaška edinica sestoji iz 39 odstotkov Srbov, 45 odstotkov Hrvatov in 16 odstotkov Slovencev. Poveljuje ji podpolkovnik Marko Masič, ki je poveljeval hrvatski topniški diviziji v italijanski armadi, katera je korporativno prešla k rdeči armadi v decembru leta 1942. Večina vojakov tiste čete je bila siloma rekrutirana po kvizingu Paveliču. Pri prvi priliki, kot omenjeno, je prešla k rdeči armadi.

Jugoslovanska vojaška edinica v rdeči armadi sestoji iz Jugoslovancev, ki so bili prisiljeni služiti v nemški ali italijanski armadi in so bili na ruski fronti ujeti, in iz dezertirjev, ki so posamezno ali v skupinah ušli k rdeči armadi. V jugoslovanski edinici služijo vsi prostovoljno.

Jugoslovanska prostovoljna edinica v rdeči armadi ima svoje zastavo: modro-belo-rdečo, z rdečo zvezdo na beli progji. Opremljena je z ameriški motornimi vozili ter s sovjetskimi puškami in topovi. Inozemski časnikarji, ki so se razgovarjali s prostovoljci, sodijo, da je med njimi le en do dva odstotka komunistov. Kljub temu se nihče ne navdušuje za jugoslovansko zamejno vladu; vsi pa so navdušeni za maršala Tita, poveljnika Jugoslovanske osvobodilne vojske.

Čebula in česen sta odlični zdravili

Znanost je v zadnjih letih dognala, da marsikatero ljudsko zdravilo ni praznoverje, temveč res dobro zdravilo. To velja tudi za čebulo, ki jo zadnje čase priporočajo nekateri zdravniki kot dobro zaščitno sredstvo proti prehlajenju. Prav tako ugodne lastnosti kakor čebula ima tudi česen, vendar se njegova uporaba najbrže ne bo posebno razširila, ker je njegov duh premočan.

Čebula in česen imata dobro lastnost, da sta lahko prebavljiva in da učinkujeta izpodbujajoče na izmenjavo snovi v človeškem telesu. Čebula ima poleg tega zelo mnogo vitaminov.

Čebulo lahko uporabljamo kot domače zdravilo proti kašlju, to se pravi bronhijalnemu kataru. V ta namen je treba dve srednje debeli čebuli razrezati na rezine, posladiti s sladkorjem in pustiti ležati čez noč. Na

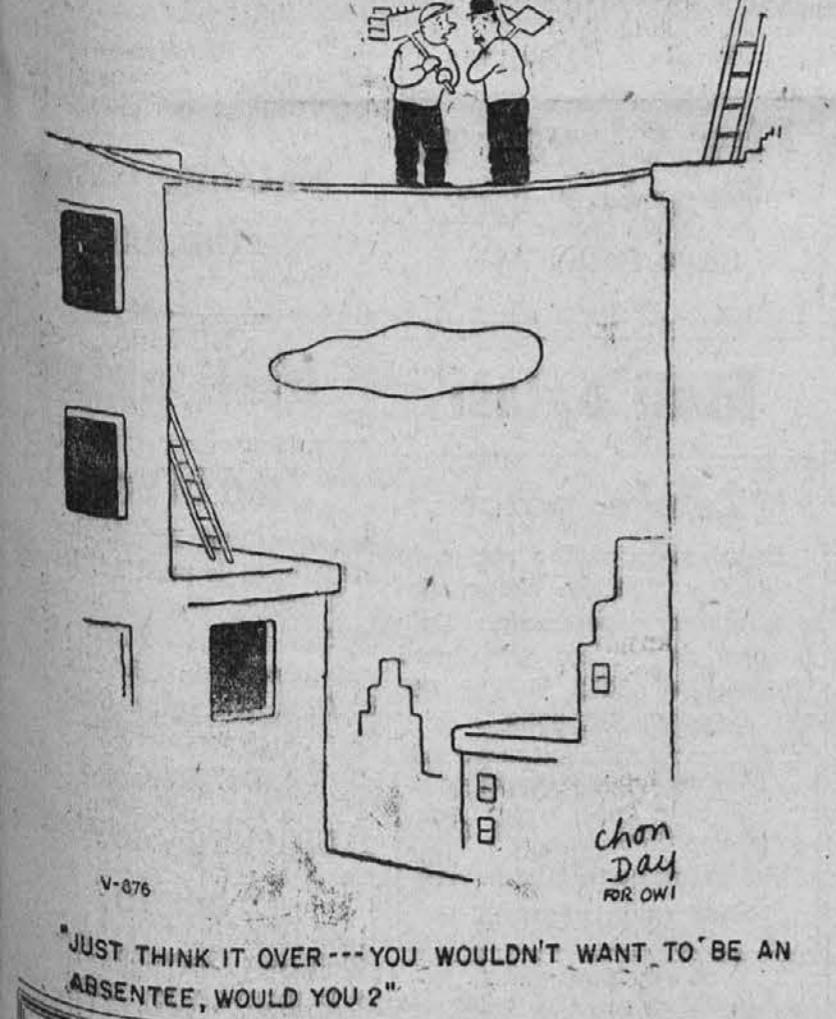
ta način dobimo čebulni sok, ki ga dajemo piti bolniku. To je izvrstno zdravilo proti kašlju.

Angleži uporabljajo že dolgo proti prehlajenju na svoj način pripravljeno čebulo. Recept je tale: Razrežati je treba tri četrtine čebule na rezine in jo skuhati v treh četrtinah litra postopno segreti vode. Ko je čebula že skušana, jo pustite še kakšno uro na mirnem ognju. Nato ji primešajte žlico moke, nekoliko popra in žlico masla, da dobimo čebulno kašo. Vsak sicer ne more prenesti tega sredstva, ker nima posebno dobrega okusa. Toda čebule nam ni treba uporabljati proti prehlajenju na ta način, zlasti ker je sirova zdravilnejša. Če se pa bojite neprijetnega vonja iz ust, za kar so posebno občutljive ženske, popijte, ko ste snedli rezince čebule (ni vam treba pojedsti cele čebule), kozarec mleka ali malo črne kave. Priporočljivo je tudi peteršilj, vendar ne kuhan, temveč sirov.

Kupujte vojne bonde!

RACIJSKI KOLEDAR

- PROCESIRANA JEDILA — Modre znamke A-8, do K-8, v knjižici št. 4 so vsaka veljavna za 10 pointov.
- MESO, SIROVO MASLO, SIR, MESO V KONZERVAH, itd. — Rdeče znamke A-8 do J-8 v knjižici št. 4 so veljavne vsaka za 10 pointov.
- SLADKOR — Znamki št. 30 in 31 v knjižici 4 sta veljavni za 5 funtov sladkorja do preklica. Znamka št. 40 je sedaj veljavna za 5 funtov sladkorja za vkuhavanja, in sicer do 28. februarja, 1945.
- ČEVLJI — Znamka št. 18 v racijski knjižici 1 je veljavna do 30. aprila. Znamka št. 1 na strani z aeroplani v knjižici št. 3 je veljavna do preklica.
- GASOLIN — Znamka št. 11 v knjigi A je veljavna za 3 galone gasolina do 21. junija. Nove B-2, B-3, C-2 in C-3 znamke so veljavne za pet galonov gasolina. Ime države in licenčna številka mora biti zapisana s tinto preko vsake znamke, ki se jo odda za gasolin.
- OLJE ZA KURIVO — Kuponi 4 in 5 so sedaj veljavni. Za vsak kupon dobite 10 galonov olja.

AMERICAN HEROES

The Marauder bomber Isabelle had just completed a bomb run over Beauvais-Tille airbase when a Focke-Wulf 190 swept in, pumping two cannon shells into the plane and killing the tail gunner. His face torn by shrapnel, Staff Sgt. Donald G. Maryott of Hooper, Neb., waist gunner, gathered up exploding incendiaries set afire by the hit, and saved the plane from destruction. Are you fighting with that extra War Bond?

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

SQUIRE EDGE GATE—Not Enough Evidence to Count

Lastujte delež v Ameriki

Ce bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

